

2022-08-19

Justitiedepartementet
Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt
103 33 Stockholm

SOU 2022:29 Inkomstskatterapporter och några redovisningsfrågor (Ju2022/02004)

Sammanfattning

Bolagsverket tillstyrker i stort det förslag utredningen lagt fram för att implementera EU-direktivet om inkomstskatterapporter. För tydlighetens skull föreslår Bolagsverket att lagen ska föreskriva att en rapport upprättad av en filial även ska innehålla namnet på det utländska företaget som driver filialen.

Den struktur som utredningen föreslår gällande säkerställandet av att reglerna efterlevs ter sig något otymplig och inte helt effektiv. Att gå igenom revisionsyttrandena i årsredovisningarna för samtliga bolag i kategorin större bolag för att avgöra vilka som ska ge in en rapport, och sedan avgöra om så skett, kräver en manuell hantering som inte står i proportion till effekterna som skulle uppnås därigenom. Enligt Bolagsverkets erfarenhet kan systemet med viten vara ett ineffektivt medel, både när det gäller att säkra företagens efterlevnad och rent administrativt för verket. Bolagsverket vill också understryka att den kostnadsuppskattning som gjorts för implementeringen inte tar höjd för arbetet med den mall och det elektroniska format som Kommissionen eventuellt väljer att föreskriva för rapporterna.

Bolagsverket välkomnar att koncernbegreppet moderniseras samt att det klargörs att ett bolag bara kan tillhöra en koncern. Förslaget har visserligen en begränsad påverkan på Bolagsverkets verksamhet, som utredningen påpekar. Det är dock av vikt för näringslivet att reglerna blir tydliga och oklarheter reds ut. Bolagsverket tillstyrker därför utredningens förslag i den delen.

Vad gäller frågorna om en ny uppställningsform för eget kapital för övriga företag och en möjlighet att i vissa fall redovisa finansiella skulder enligt internationella redovisningsstandarder avstår Bolagsverket från att lämna några synpunkter då förslagen inte har någon direkt beröring med Bolagsverkets verksamhet.

1.1 Förslag till lag (2023:000) om offentliggörande av inkomstskatteuppgifter

Bolagsverket anser att det i 13 § som rör inkomstskatterapportens innehåll bör göras ett tillägg i första punkten. I det fallet att en filial upprättar en rapport, bör inte bara filialens

namn och moderföretagets namn, utan även det utländska filialdrivande företags namn inkluderas. Detta eftersom filialen kan ha ett namn som skiljer sig från det utländska filialdrivande företaget. Detta skulle öka tydligheten i rapporten och missförstånd kan undvikas.

3.3.8 Sanktioner

Utredningen menar att Bolagsverket genom en analys av de revisorsberättelser som biläggs årsredovisningarna för större företag, kan avgöra om ett företag ingår i den grupp som är skyldig att lämna in en inkomstskatterapport och även avgöra om en sådan har lämnats in. Detta är dock bara möjligt att göra i större skala när revisorsberättelserna lämnas in i ett strukturerat digitalt format. I nuläget är inte det möjligt att lämna in revisorsberättelserna i maskinläsbart format, vilket innebär att kontrollen måste ske genom manuell hantering. Detta innebär att kontrollen av skyldigheten att upprätta och offentliggöra inkomstskatterapporter blir begränsad till att ske efter att Bolagsverket har upplysts om att ett företag brustit i rapporteringsskyldigheten. En sådan upplysning kan komma från en extern part, eller genom Bolagsverkets granskning i övrigt. Ett obligatorium att ge in årsredovisningarna, inklusive eventuella revisionsberättelser, i ett strukturerat elektroniskt och maskinläsbart format skulle möjliggöra en automatiserad och därmed heltäckande granskning. Även det granskningsverktyg för årsredovisningar som Bolagsverket fått i uppdrag av regeringen att utveckla, skulle bli mycket mer effektivt om det vore obligatoriskt att ge in årsredovisningarna i ett strukturerat elektroniskt och maskinläsbart format.

Om ett företag brister i upprättandet och offentliggörandet av inkomstskatterapporter ska Bolagsverket ha möjligheten att vitesförelägga bolagets eller filialens ledning. Vitesföreläggandet som system är visserligen proportionellt och kan vara ett verkningsfullt styrmedel. Men i vissa ärendeslag, som exempelvis anmälningar av uppgifter till registret över verkliga huvudmän, har vitesförelägganden visat sig vara en tidskrävande och utdragen process. Effekten av vitesföreläggandet har i dessa ärenden också varit tveksamt; kostnaden för hanteringen av vitesförelägganden har vida överskridit de effekter som föreläggandena lett till. Bolagsverket ställer sig därför tveksamt till vitesförelägganden avseende här aktuellt rapporteringskrav. Skulle ett system med vitesförelägganden ändå genomföras, skulle handläggningen innebära ökade kostnader för Bolagsverket med ett behov av finansiering. Finansiering skulle kunna ske genom ett anslag eller genom ett liknande system som finns vad gäller förseningsavgifter för årsredovisningar, där Bolagsverket täcker kostnaderna av hanteringen från avgifterna och lämnar överskottet vidare till statskassan.

7.1.3 Konsekvenser för Bolagsverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Det bör framhållas att betänkandets tidsuppskattning med tillhörande kostnadsuppskattning är baserad på att hanteringen av inkomstskatterapporterna kan göras på ett liknande sätt som rapporterna om betalningar till myndigheter. Detta bygger på att de mottagna rapporterna följer en process där inlämningen sker på papper, utan ett krav på att de upprättas i ett visst elektroniskt format eller enligt en viss mall. Uppskattningarna kan därför komma att ändras markant när det är klart vilket elektroniskt format och i vilken mall Kommissionen slutligen beslutar. Bolagsverket välkomnar ett eventuellt obligatorium för att rapporteringen ska ske i ett strukturerat elektroniskt format. En sådan process skulle eventuellt leda till ökade kostnader vid implementeringen, men det skulle leda till minskade kostnader när det väl är etablerat.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Annika Stenberg. Föredragande har varit verksjuristen Erik Jonsson. I handläggningen har även rättschefen Erik Janzon deltagit.

Annika Stenberg

Erik Jonsson